The Psychology of Happiness. Online Certificate Course [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pursuit-of-happiness.org/psychology-happiness-2-wk-certificate-course/

The Science of Happiness. Online course [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://greatergood.berkeley.edu/news_events/event/the_science_of_happiness

What is the Science of Happiness? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.berkeleywellness.com/healthy-mind/mind-body/article/science-happiness/

World Happiness Report 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://worldhappiness.report/

V. Kryachko. Explication of the Set of Accordances Between the Results of the Happiness Researches and the Bible Text.

The paper deals with the explication of certain accordances between the results of the main modern scientific studies of happiness in positive psychology and the written text of the Bible. The science of happiness' main developments and researches of the American, Israeli and German scientists are analyzed, as well as the set of accordances between the factors of happiness according to their research findings and the written about happiness and bliss in the text of the Bible is explicated.

Keywords: *Bible, bliss, Christianity, happiness, positive psychology, research, science, science of happiness.*

УДК 329.78(477) ***К. А. Буш***

МОЛОДІЖНИЙ РУХ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

У статті з'ясовано зміст поняття «молодіжні організації» і «молодіжний рух». Розглянуто класифікацію молодіжних громадських організацій. Присвячена увага етапам розвитку молодіжного руху в Україні. Розглянуто динаміку збільшення кількості молодіжних організацій.

Ключові слова: *молодіжні організації, молодіжний рух, молодь, молодіжна політика.*

Постановка проблеми. Актуальність теми обумовлена тим, що побудова громадянського суспільства неможлива без існування і діяльності розгалуженої мережі громадських організацій, в тому числі молодіжних. Молодіжний рух є як об'єктом державної молодіжної політики так і механізмом, суб'єктом її реалізації.

Молодіжний рух як форма вияву соціальної активності молодого покоління є найефективнішим механізмом взаємодії молоді із суспільством. У рамках молодіжного руху молода людина проходить соціалізацію, здобуває необхідний досвід, самореалізовується. Молодіжний рух відіграє важливу роль в змінах суспільно-політичного характеру. У демократичному суспільстві молодіжна політика реалізується через молодіжний рух, який пронизує політичну систему на всіх рівнях: всеукраїнському, регіональному, місцевому.

Особливості розвитку молодіжного руху, його організованого сегменту визначаються значною мірою сутністю політичної системи та адаптацією державної політики до потреб молоді. Від цього залежить: спрямованість молодіжної ініціативи, ступінь її радикалізму та безкомпромісності; кількість молодіжних організацій та ступінь їхньої політизованості; поширення неформальних рухів та популярність субкультур у молодіжному середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед сучасних дослідників проблем реалізації державної молодіжної політики, розвитку молодіжного руху можна виділити роботи І. Ільїнського, В. Лукова, В. Криворученка, В. Долгова, О. Шаронова, А. Ковальової, Ю. Волкова, В. Добренькова, Ф. Кадарії, І. Савченка, В. Шаповалова, С. Левікової, О. Омельченко.

Серед невеликої кількості книг, дисертацій, статей, присвячених різним аспектам цієї теми, які були підготовлені впродовж останніх 10–15 років в Україні, на особливу увагу заслуговують праці О. Корнієвського і В. Якушика „Молодіжний рух та політичні об'єднання в сучасній Україні" та В. Куліка, Т. Голубоцької і О. Голубоцького "Молода Україна: сучасний організований молодіжний рух та неформальна ініціатива. Дослідження" (2000). Цікавими є дослідження В. Соколова, В. Рябіки, Ю. Поліщука, В. Барабаша, І. Андрухіва, В. Прилуцького, Б. Савчука.

Метою статті є проаналізувати сучасний стан розвитку громадських молодіжних рухів в Україні.

Викладення основних результатів дослідження. Для спілкування, реалізації власних інтересів і потреб, розв'язання будь-яких проблем, зокрема суспільних, молодь завжди об'єднувалася і об'єднується в організації. Молодіжні організації – це соціальні структури суспільства, які регулюють відносини молоді з державою та усіма елементами її політичної системи. Відтак створюються найсприятливіші умови для соціального становлення й розвитку молоді як у її власних, так і загальносуспільних інтересах. Загалом молодіжна політика реалізується через молодіжний рух, який у суспільстві, особливо

демократичному, може бути представлений різними молодіжними структурами, насамперед організаціями, об'єднаннями. Ці структури є:

• виразником молодіжних надій, сподівань;

• посередником між державними органами та молоддю;

• організатором розв'язання більшості молодіжних проблем;

• інструментом залучення самої молоді до розв'язання як власних так загальнодержавних соціальних проблем;

• підґрунтям підготовки нових кадрів у розв'язанні політичних та економічних проблем суспільства. Серед наведених особливостей слід виокремити загальну – роль і значення молодіжних організацій, молодіжного руху у здійсненні, реалізації молодіжної політики, в забезпеченні поступального розвитку суспільства. І не взагалі, а в контексті відповідних соціально-економічних умов функціонування конкретного суспільства, його політичної системи, традицій, культури, усього, що відрізняє це суспільство від інших. Молоді властиве бажання об'єднуватися, організовуватися задля розв'язання власних проблем, проблем суспільства. Молодіжні організації – це не просто об'єднання молоді, а соціальні структури суспільства, завдяки яким створюються умови і багато в чому реалізуються інтереси, потреби, запити молодих людей в усіх сферах життя: економічній, політичній, соціальній, духовній, сімейно-побутовій. Нині існує кілька підходів (методів) щодо вивчення молодіжних організацій, молодіжного руху, відповідно до яких розподіляються і фахівці з цієї проблематики, а саме:

1) дослідники, які займаються аналізом загальнополітичних проблем молоді, молодіжного руху взагалі;

2) ті, хто здійснює змістовний аналіз молодіжних організацій (зазвичай він безсистемний і не дає цікавих результатів);

3) дослідники, які здійснюють класифікацію молодіжних організацій за їх приналежністю до культури, мистецтва та інших сфер життя;

4) дослідники, які цікавляться психофізіологічними аспектами діяльності молодіжних організацій;

5) ті, хто здійснює загальнофілософський аналіз молодіжних організацій як своєрідного об'єкта субкультури. Оскільки ювенологія як наука про молодь в Україні поки що не склалася, на Заході вона будується здебільшого на принципі аналізу рольових функцій молодої людини у молодіжній групі, а отже, в молодіжній громадській організації.

Щодо класифікації молодіжних громадських організацій цікавою є класифікація молодіжних рухів українського дослідника В.Якушика, він запропонував такі критерії молодіжних рухів:

- соціальна база молодіжного об'єднання;
- специфіка процесу виникнення організаційних принципів та структури молодіжного об'єднання;
- особливості системи здійснюваних молодіжним об'єднанням функцій;
- роль молодіжного об'єднання в суспільстві; характер впливу молодіжного об'єднання на суспільні процеси [Корнієвський, 1997, с.12].

Також заслуговує на увагу класифікація молодіжних організацій за характером діяльності, здійснена В.Куліком :

- молодіжні фахові об'єднання, організації за інтересами;
- молодіжні релігійні організації;
- благодійні фонди для молоді та молодіжні благодійні фонди; національні молодіжні організації;
- студентський рух;
- громадсько- політичні організації молоді;
- молодіжні філії політичних партій;
- молодіжні партії [Перепелиця, 2001, с.123-125].

О. Корнієвський виділяє чотири головних етапи сучасного розвитку молодіжного руху в Україні:

• "неформальний" (середина 80-х – осінь 1989 р.) – період теоретичного пошуку в молодіжному середовищі нової системи ідеологічних координат; переоцінки традиційних цінностей;

• "самодіяльний" (осінь 1989 р. – жовтень 1990 р.) – поширення руху соціально-політичних, громадянських ініціатив молоді. Молодіжний рух набув тоді більш організованих форм національно-патріотичного волевиявлення молоді, почав, образно кажучи, виходити з оболонки клубної самодіяльності;

• "інтегративний" (кінець 1990 р. – серпень 1991 р.) – період поглиблення політичної диференціації, у тому числі й за партійною ознакою, період подальшої інтеграції молодіжних об'єднань в єдиний український молодіжний рух за національну державність, демократичні перетворення і соціальну справедливість, період пошуку ними оптимальної організаційної моделі співпраці на всеукраїнському та регіональному рівнях;

• "посткомуністичний" (з 24 серпня 1991 р.) і до теперішнього часу) – етап інституціоналізації, формування інтегрованої сукупності державних і

недержавних громадських інституцій, організацій, установ, що ставлять за мету створення необхідних умов для самореалізації молоді, сприяння її соціальному становленню та розвитку. Пріоритетними функціями молодіжного руху стають соціально-захисна, патріотично-виховна та комунікативна [Корнієвський, 1997, с.81-82].

К. Плоский, враховуючи періодизації історичного розвитку молодіжного руху на Україні, яка закінчується 2000 роком у багатьох дослідників, пропонує власну періодизацію сучасного українського молодіжного руху, розмежовуючи в його розвитку три етапи: I – етап «зародження» (кінець 80-х – сер. 90-х років XX ст.) – виникнення організаційно-правових форм діяльності новітнього вітчизняного молодіжного руху(поява перших активістів, що шукають нові моделі лідерства у молодіжному середовищі; формуються базові ціннісні орієнтири молодіжних об'єднань); II – етап «політизації» (середина 90-х років XX ст. – 2004 р.) – включення молодіжного руху до політичного життя країни, поглиблення співпраці з політичними партіями, долучення до виборчого процесу, участь у масових політичних виступах та акціях; зміна лідерів у молодіжному середовищі; III – етап «диференціації» (2004-2008 рр.) – організаційне становлення молодіжних організацій, поява нових форм молодіжної активності, зростання неформальної складової молодіжного руху [Плоский, 2009, с.36].

За даними Державної статистичної служби з 1995 р. кількість легалізованих об'єднань громадян зросла майже у 80 разів. Якщо в 1995 р. налічувалося 840 об'єднань, то на початок 2014 р. їх налічувалося вже 67155 (у тому числі і статусом юридичної особи 55989 та 409 із Всеукраїнським статусом) та 599 громадських спілок. З усього спектру громадських організацій за період від 1995 р. до 2014 р. особливий розвиток зазнали громадські рухи (їх кількість зросла в 157 разів (з 2 у 1995 р. до 315 у 2014 р.). При цьому у 2012 р. кількість громадських рухів становила 24, тобто лише за один повний рік кількість рухів зросла на 291 одиницю. Кількість молодіжних організацій на початок 2014 р. становила 5450, тобто їх кількість з 1995 р. по 2012 р. зросла у 9,3 рази : з 24 до 224 у 2012 р., і лише за 2013 р. зросла у 24 рази), об'єднання професійної спрямованості (їх кількість зросла майже у 8 разів (досягши 6726 організацій), оздоровчі та культурно-спортивні (їх кількість досягла 11900 у 2014 р.), жіночі (їх кількість у 2014 р. зросла з 1995 р. у 115 разів, досягши 1381, хоча у 2012 р. їх налічувалося лише 55), а також освітні, культурно-виховні об'єднання (їх кількість зросла у 58 разів з 1995 р., досягши у 2014 р. 4049, хоча у 2012 р. їх налічувалося лише 235) [Кількість, 2014; Офіційний…].

На рубежі XX-XXI ст. розвиток людства породило принципово нові проблеми взаємодії на міжнародній арені. Сформована ситуація сприяє розвитку міжнародних зв'язків молоді як на рівні її організацій, так і на рівні міжособистісних контактів, і це особливо чітко проявляється в гуманітарному аспекті. Динамічний розвиток міжнародних молодіжних зв'язків у гуманітарній сфері стає надзвичайно важливим для сталого розвитку світової спільноти. Незважаючи на втрату впливу великих молодіжних організацій на міжнародній арені діючі організації, що представляють в основному країни Заходу, втілюють у собі не тільки інституційні можливості по реалізації широкого кола інтересів молоді, але їх потенціал розглядається як значущий ресурс, спрямований на розширення гуманітарних зв'язків з молоддю країн постсоціалістичного простору. Цьому процесу сприяли: зниження рівня протистояння двох наддержав, масштаби інтеграційних зв'язків, зростання кількості міжнародних неурядових організацій та посилення їхньої ролі на міжнародній арені, а також зростання культурного плюралізму і політичної активності молоді в кожному регіоні планети [Braungart,1990].

На сьогодні в міжнародних відносинах гуманітарному співробітництву молоді належить важлива об'єднуюча роль. Якщо вдивлятися в положення сучасної України в даній сфері, то величезна потреба в міжнародному молодіжному гуманітарному співробітництві, безумовно, є, але зазначених сприятливих умов його розвитку в широких масштабах явно не вистачає. Внаслідок відмови від політики активного впливу на міжнародну молодіжну середу (характерно для періоду СРСР) сьогодні найменше вплив на рішення даної проблеми роблять нові організації молоді, зокрема, в силу їх нерозвиненості, структурної несформованості, а також їх незначною інституційної ролі в процесі розвитку суспільства. Роль ряду молодіжних організацій на міжнародній арені виглядає більш «декоративної», ніж динамічною.

У зв'язку з політичними змінами на рубежі XX і XXI ст. і різноспрямованими тенденціями інтернаціоналізації, які посилили глобалізацію молодіжної взаємодії в гуманітарній сфері. У цей період ці тенденції визначають і нові підходи взаємодії в міжнародному молодіжному середовищі, де зростання соціально-політичної активності молоді розглядається як виключно важливі наслідки для країн окремих регіонів світу. Зі становленням віртуального світу, як невід'ємної частини повсякденного життя сучасної молоді, змінюється характер її міжнародної діяльності, яка набуває обрисів і форм мережевої співпраці. Формується нова модель міжнародної молодіжної

взаємодії, яка характеризується домінуванням загальнолюдських цінностей, орієнтованих на гуманістичні принципи спілкування. У всіх етапах становлення і розвитку міжнародних молодіжних організацій спостерігається тенденція до поширення форм і принципів міжнародної взаємодії молодіжних об'єднань, що виникли в одній або в декількох країнах, а також їх вплив на розвиток гуманітарної галузі міжнародних відносин.

Відбуваються зміни в організованому міжнародному молодіжному середовищі, в цілому можна відзначити, що вона має чималу громадську і творчу силу, здатність формувати не тільки сучасні підходи, спрямовані на вирішення власних життєвих проблем, але й активно впливати на важливі проблеми міжнародних відносин. Організаціям молоді з урахуванням їхнього володіння учасниками широким спектром інтересів і потреб притаманні унікальні можливості виступати з різноспрямованими міжнародними ініціативами, а також брати участь в обговоренні актуальних проблем сучасності на різних рівнях. Виступаючи суб'єктами міжнародних відносин, вони надають все більший вплив на їх розвиток, особливо в гуманітарній складовій. Саме завдяки інституційній взаємодії в міжнародній сфері організацій, інститути молоді формують конструктивні вимоги та ідеї світового співтовариства. В умовах динамічного розвитку сучасного світу міжнародна роль молоді буде все більш активно затребувана під час розв'язання гострих гуманітарних проблем сучасності [Асадов, 2013, с.122-123].

Висновки. Розвиток молодіжного руху в сучасних умовах, особливо у суспільствах перехідного періоду, яким є українське, тісно пов'язаний з формуванням і становленням принципово нової державної молодіжної політики. У кожній країні така політика має здійснюватися на політичному, законодавчому, організаційному рівнях з урахуванням її можливостей – економічних, соціальних, культурного розвитку, історичних традицій, світового досвіду підтримки молоді. Цей досвід насамперед вимагає, щоб до процесу соціалізації молоді, розв'язання її соціальних проблем активно підключалася як вона сама, так і її громадські організації.

Д ж е р е л а:

Асадов Б. Р. Молодёжные организации в сфере международных отношений: гуманитарные аспекты деятельности // Гуманитарный вектор. Серия: История, политология, № 3 (35). – 2013.

Кількість зареєстрованих громадських об’єднань, професійних спілок, політичних партій та благодійних організацій у 2013 році; [Електронний ресурс] / Експрес-

випуск. Державна Служба статистики України від 06.03.2014 р. / Режим доступу: http://www. ukrstat.gov.ua/

Корнієвський О. А., Якушик В. М. Молодіжний рух та політичні об'єднання в сучасній Україні. – Київ : Київ. братство, 1997.

Офіційний сайт Державної Реєстраційної служби України Міністерства юстиції. Реєстр громадських об'єднань [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rgo.informjust.ua/

Перепелиця М. П. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект). – Київ : 2001.

Плоский К. В. Молодіжний громадський рух як чинник державотворення в Україні : дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата кандидата наук з державного управління: 25.00.01. – Київ : 2009.

Braungart R., Braungart M. Youth movement in 1980 years. Global perspectives // International Sociology, №. 2. – 1990.

K. Bush. Youth Movement in Ukraine.

The article clarifies the meaning of «youth organizations» and «youth movement». The classification of youth organizations has been reviewed. Attention has been dedicated to the stages of the youth movement in Ukraine. Dynamics of increase in number of youth organizations has been reviewed.

***Keywords**: youth organizations, youth movement, youth, youth policy.*

УДК 316.61:37.018.32.09

С. М. Бубняк

СПЕЦИФІКА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ УСТАНОВ ІНТЕРНАТНОГО ТИПУ ДЛЯ ДІТЕЙ-СИРІТ ТА ДІТЕЙ, ЯКІ ПОЗБАВЛЕНІ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

У статті висвітлено функціонування загальноосвітніх установ інтернатного типу для дітей-сиріт та дітей, які позбавлені батьківського піклування; виявлено процес протікання навчально-виховних дій щодо цієї категорії дітей; встановлено вплив навчально-виховного процесу на соціалізацію цих дітей відповідно до емпіричних даних.

***Ключові слова:** загальноосвітня установа інтернатного типу, дитина-сирота, дитина позбавлена батьківських прав, навчально-виховний процес, соціалізація.*